

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnemu prejemam:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5:50
na mesec	2—	na mesec	1:40

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefonski št. 34.

Izhaja vas: dan svedec izvenčni nedelje in prazniki.

Inserati veljajo: petekostna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dva krat po 12 vin., za trikrat ali več at po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

"Narodna tiskarna" telefonski št. 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6:50
na mesec	2:30

celo leto K 28—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnika ali znamka.

Upravnemu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 33.

Strahovlada.

Stranka, ki divja sedaj na Kranjskem, mora čutiti, da se ji manjajo tla pod nogami. Samo stranka, ki zre s strahom v prihodnjosti, same stranka, ki ima slabo vest in ki vidi, da rase gnev proti njej z elementarno silo, samo tako stranka pozabi na vse ozire in poskuša s trinošču brutalnostjo, z besnim nasilnostmi in z zločinstvi utrditi svoje stališče. Klerikalci so s svojo strahovlado le pokazali, da jih mori velika skrb za prihodnjost.

Razveljavljenje dveh naprednih deželnoborskih mandatov je političen zločin najhujše vrste. Klerikalci so storili ta zločin, mislec, da provocirajo ž njim obstrukcijo narodno-napredne stranke in razpust deželnega zbora. Zdaj, ko se ni opravljen veliki obračun zaradi gospodarstva z deželnim denarjem, so upali, da v slučaju novih volitev še enkrat dosežejo večino v dež. zboru in to jim je zadostovalo, da so z drznro roko opalili Ljubljano dveh zastopnikov.

Klerikalci se nobenega Kristusovega in nobenega cerkvenega nauka takoj ne drže, kakor starega jezuitkega nauka, da posvečuje namen tudi najgraj in najbolj zavrneno sredstvo.

Po dejanjih se spozna ljudi, da dejanjih se spozna tudi stranke. Med moralno kvaliteto dejanj, ki jih imajo na vesti klerikalci in med moralno kvaliteto dejanj, s katerimi so si različni anarhisti zaslužili vešala, giljotino ali dosmrtno ječo, ni absolutno nobenega razlike.

Anarhist ne spoštuje nobene postave, naš klerikalec tudi ne; anarhist pravi, da je sleparja dovoljeno bojno sredstvo, naš klerikalec je ravno tega mnenja, kakor kažejo zadnje volitve v trgovski in obrtniški zbornico; anarhist pravi, da je uboj in umor dovoljen — dr. Krek je javno govoril, naj liberalce pomečajo v grapo ter jih s kamni ubijejo ter je v »Unionu« obetal, da bo ljubljanske liberalce pognal v luknje za pse in jih pripravil, da bodo s povzgnjenimi rokami prosili za svoje življenje; anarhist skuša z umori in z ločnimi vzbujati strah in trepet — naš klerikalec skuša z nasilnostmi, s krutimi preganjanji, z bojkotom, rodom mandatov in drugimi takimi dejanjami razširjati strah in trepet.

»Propaganda der Tat« imenuje divjanje anarhistov. Ali zasluži:

divjanje naših klerikalcev kako drugo imenovanje? Ravachol in Vailant, Caserio, morilec francoskega predsednika Carnota, Bresci, morilec italijanskega kralja, Bagrov, morilec Stolypina, Luecheni, morilec cesarice Elizabete, in vsi drugi izmed teh »slavnih« junakov, ki so uganjali tako »Propagando der Tat« se po svojem naziranju, da je vsako sredstvo dobra za njihove namene, niso pravni razlikovali od naših klerikalcev.

Strahovlada, ki so jo klerikalci etablirali na Kranjskem, je v bistvu popolnoma anarhističnega značaja. Luechenijev zločin se po svoji moralni kakovosti nič ne razlikuje od atentata dr. Pegana na Reisnerjev in Röbnikarjev mandat.

To anarhistično strahovlado izvršujejo klerikalci s sodelovanjem, s podporo in pod zaščito katoliške duhovščine. Tista duhovščina, ki zajema svoj eksistencialni pravice in potrebe, da ima vsaka družba svoje avtoritativne učitelje in čuvanje morale in pravnosti, tista duhovščina, ki si lasti pravice presojati, kaj je dovoljeno in pošteno in kaj ni dovoljeno in kaj ni pošteno, se identificira na Kranjskem s stranko, očitno anarhističnega značaja.

Z vzbujanjem strahu in trepetu, s kanibal-kim trinoštvom, z bojkotom, z volilnimi sleparjami in z rodom mandatov se skušajo klerikalci oteti preteče jim usode. Ljudje, ki se ne strašijo takih sredstev, s kakršnimi so pri zadnjih volitvah v trgovski in obrtniški zbornici poskusili svoje srečo. Ljudje, ki divjajo z bojkotom in razveljavljajo mandate pravilno izvoljenih poslancev, so sami sebi nizgali nečat anarhistov. Strahovlada teh ljudi je nesreča za vso deželo in zato se mora proti tej stranki združiti vse, kar še pošteno misli in čuti, ne da bi zmagal kaka druga stranka, ampak da se zlomi klerikalna strahovlada in da pridejo pravica, poštenje in postava zopet do veljave.

Vedno enaki.

Dunaj, 29. januarja.

V petek se vrši na Dunaju vsakeletni »ples Hrvata« kot elitna priveditev dunajske hrvaške družbe. Protektorat nad tem plesom je prevezel general infanterije in bivši bosanski deželni šef Marijan baron Varešanin. V častnem odboru sedijo zastopniki hrvaški politiki, učenjaki in uradniki. Kakor je to na Dunaju sa-

moobsebi umevno, se Hrvati pri svoji elitni priveditvi niso omejili na lastno kolonijo; doberi stiki, ki vežejo dunajsko slovensko družbo, vplivajo tudi na predpriprave za razne družabne priveditve. Pa tudi zveze z internacionalo družbo se baš ob takih prilikah pokažejo.

Sestava pripravljalnih in pačastnih odborov v družabne svrhe je načinovno verna sliku obsežnosti družabnega življenja in tudi Hrvati so naravno vpoštevali okolnost in činjenice, ki vplivajo na uspeh njihove dunajske reprezentanci priveditve. Imenik članov častnega odbora vsebuje torej naravno poleg odličnih reprezentantov hrvaškega naroda tudi zastopnike ostalih slovenskih krovov in kar je po sebi umljivo predvsem zastopnike Slovencev in Srbov, ki se v družabnem življenju največkrat srečavajo. V častnem odboru sedijo torej Srbi poslanec dr. Baljak in dr. Vukotic ter bivši hrvaški podban dr. pl. Nikolic-Podrinski, poleg Slovencev seke Šef dr. Glbočnik pl. Sorodolskega, majorja Kavčiča in dež. nadzornika Primožiča. V odboru pa se nahajajo tudi Čeha, gen. ravnatelj Živnostenske banke Špitalske, bančni ravnatelj Weinzettl in končno, da je tudi internacionali držbeni značaj povdaran — tajnik dunajskoga perzijskega poslanstva Mohamed Reis Mirza Khan.

Pri pogledu na to listo je pač težko izmisliti kako politično idejo, ki naj bi bila v častnem odboru očitovljena. Poleg Hrvata Perzijec, poleg Slovencev Čeh in Srb, poleg tajnega svetnika Čeh in Srb, poleg ravnatelja Živnostenske banke Špitalske, bančnega ravnatelja Weinzettl in končno, da je tudi internacionali držbeni značaj povdaran — tajnik dunajskoga perzijskega poslanstva Mohamed Reis Mirza Khan...

Pri pogledu na to listo je zato zvezče presečenje je zato vzbudil v slovenskih krogih uvodni članek »Budapesti Hirlap«, ki se je spravil nad »ples Hrvata«, če da je to — trialistična priveditev. Političen bal, takoreč poleg jugoslovenskih zarotnikov pod patronanco »Velihrvata« Varešanina, tajnega svetnika Nj. vel. Varešanina in Nardellija naprednja dr. Cingrija, poleg koalicijona — Srba Nikolicja pravač dr. Dilibić, poleg oficirja bankir itd. itd. — kdo najde v tem seznamu idejo, ki bi bila kaj drugačna, kakor le družabna?

Tem večje presečenje je zato vzbudil v slovenskih krogih uvodni članek »Budapesti Hirlap«, ki se je spravil nad »ples Hrvata«, če da je doznan, se noskuso lansirati poročilo o »trialističnem plesu« tudi v berolinske liste.

V krogih častnega odbora za hrvaški ples se trdi, da je smatrati ta atentat na jugoslovensko družbo za čin osebnega maščevanja. Nam se zdi verjetnejše, da gre za klerikalno inštitucijo, katere notranji vzroki sicer še niso znani. Ni mogoče misliti, da bi se bila stvar sicer privedila tako obširno in s tako velikim aparatom.

Klerikalci se nikdar ne ženirajo pljuniti tudi v lastno skledo — če jim kdo plača, in ne ozirajo se niti na čast in poštenje lastnih somišljencov, kadar sledijo svojim ciljem. V častnem odboru hrvaškega plesa

vanj in sumničenj o jugoslovenski dunajski družbi, toliko najgraj denunciaciji o odličnih jugoslovenskih osebah, da se mora človek vprašati cui prodest, kako je mogoče, da daje nedolžna družabna priveditev madžarskemu tisku povod, klicati proti plesom Hrvatov državno oblast na pomoč ter zahtevati najstrožjo preiskavo na triatlistične zarote!

Morda bi bilo ostalo to vprašanje brez odgovora, da se ni izvršil skoraj istočasno še drugi atentat na hrvaške odličnjake, ki pripravljajo »ples Hrvata«. Kakor smo v soboto brzojavno javili, je prinesla dunajska »Zeit« (istočasno z njo menda tudi grški »Volksblatt«) vest, da so se v pripravljalnem odboru za »ples Hrvatov« pojavljajo radi vprašanja, je ki ples povabiti tudi novega hrvaškega bana pl. Cuvaja, globoko segajoče differenze, vsled katerih da namerava baron Varešanin odložiti pokroviteljstvo in vsled katerih da bodo tudi visoki uradniki, ki so člani častnega odbora izstopili.

Še zvečer je pripravljalni odbor označil to vest za zlobno izmišljotino, lansirano v javnost samo v to svrhu, škodovati hrvaški priveditev ter kompromitirati posamezne odlične osebe in odbor ter končno zasejati v vrste komitejev nesoglasja in razpore. Natančnejše poizvedbe so kmalu dograje, da obstaja med strupenim člankom v »Budapesti Hirlapu« in noticami v dunajskem tisku gotovo zvezca. Vesti o krizi v častnem odboru za hrvaški ples je priobčila na Dunaju izhajajoča »Hrvatska korespondenca«, ki velja kot nekako oficijalno glasilo vseh klerikalnih Jugoslovjanov — naši klerikalci kakor hrvaški pravači jo zlagajo s svojimi tendencijoznimi vestmi.

Od iste strani je bil informiran tudi »Budapesti Hirlap« in kakor se je dognalo, se je poskusilo lansirati poročilo o »trialističnem plesu« tudi v berolinske liste.

V krogih častnega odbora za hrvaški ples se trdi, da je smatrati ta atentat na jugoslovensko družbo za čin osebnega maščevanja. Nam se zdi verjetnejše, da gre za klerikalno inštitucijo, katere notranji vzroki sicer še niso znani. Ni mogoče misliti, da bi se bila stvar sicer privedila tako obširno in s tako velikim aparatom.

Klerikalci se nikdar ne ženirajo

pljuniti tudi v lastno skledo — če jim kdo plača, in ne ozirajo se niti na čast in poštenje lastnih somišljencov, kadar sledijo svojim ciljem. Nebroj dela in gorje mu, ako izpusti te eno — vejico iz poročila! Sramota je, da doktor tako grdo obrekuje poštenega in obča priljubljenega živinozdravnika!

Poglejmo stvarno — brez vsake politike — ali so vsega tega za res krivi uradni živinozdravniki in ali iz svoje iniciative postopajo tako kruto, kakor so trdili nekateri poslanci in da ljudstvo le ženirajo.

Predno so ti poslanci »ljudske stranke« oblastili živinozdravnike, naj bi

raje vselej v roke novejši državni za-

konik o zatiranju živ. kužnih bolezni

in videli bi, kaj vse se tu predpisuje.

kaj vse mora uradni živinozdravnik ukreniti o nastali kužni bolezni, kako

mora postopati, nadzorovati, razkužiti, kontumacirati, poročati itd.

Nebroj dela in gorje mu, ako izpusti te eno — vejico iz poročila! Sramota je,

da mora uradni živinozdravnik strogo

sedi voditelj avstrijskih pravačev dr. Dubilic in navlje temu se pravčko glasilo ni ženiralo gazostalimi opļuvati.

Slo je zato, očrni pred visokimi faktorji Nikolic, Globočnik, Varešanin in dr., namen posvečuje sredstva, med katera spada v isti meri največja frivilnost in brezobzirnost.

Največji narodni škodljivci so vedno lastni ljudje, ki za osebne in strankarske interese onečaščajo ugled lastnega naroda in izdajajo njegove interese in koristi tujec in nasprotniku.

Afera plesa dunajskih Hrvatov je nov prispevek v zgodovini klerikalne politične morale.

Deželni zbori in živinozdravni.

niki.

V prvi seji dež. zboru se je vnesla huda debata o poslovanju okrajnih živinozdravnikov. Klerikalni in veleposestnički poslanci so zabavljali in uniscono udriali po živinozdravnikih, češ da nič ne zna, da so le policeji, da nastopajo le s paragrafiom v roki, ki ga neusmiljeno proti kmetovcem uporabljajo. Živo popisuje kako uradni živinozdravniki ljudstva ženirajo, mučijo in mu škodo prizadevajo itd. Poslane dr. med. (!!) Zajec je celo trdil, da je živinozdravnik vrok, ker je baje na Grmu neka krava poginila! In kaj takega trdi dr. medicine! Res lep zdr

ravnati po zakonu in predpisih c. kr. dež. vlade, čigar uradnik je. Res pa je, da so pri dež. vladi grozno nerovni in so mnenja, da se zakoni vedno premilo izvršujejo.

Uradni živinodravnik na deželi je velik revez, ker na eni strani ga živinoreci pri izvrševanju kugotornih naredb črno gledajo in nanj zavajajo, na drugi strani pa zopet gospodje pri dež. vladi strogo nadzorujejo in pazijo, da se ja do pičice vse predpisi izvrše in slabia se mu godi, ako ni vse po Š! Ne da se tajiti, da se v posameznih slučajih postava o kužnih boleznih pretirava in bi bilo ljudstvu bolj v korist, ko bi dež. vlada milejše postopala. Da se uradni živinodravniki ne morejo veliko prečati s privatno prakso in drugimi živinorejskimi rečmi je popolno umetno, vsaj komaj zmogujejo uradni posel. Za vsako malo stvarico in ako je le en prasiček poginil na rdečici, je pisana in poročana, da je groza! Veliko bi dobili živinodravniki protega časa, ko bi se manj pisalo! Pa to je glas upijočega v puščavi! Birokratizem!

Torej g. poslanci, tam pri vlasti podregajte, da ne bodo gledali le na Šker s samimi postavami, oddambi in zakoni tudi ni vselej pomagano ljudstvu! Tudi novi zakonik o živ. kužnih boleznih je pomanjkljiv in vsebuje stvari, ki se v praksi ne morejo izvesti ali vsaj kako težavno in navadno brez vspela in ki so prava šikan za ljudstvo. Le poglejmo paragraf o izdaji živinskih potnih listov. Zahteva se, da predno županstvo izda živ. potni list, dotično živino ogleda od županstva postavljeni oglednik: to so: krojači, čevljariji, kovači, mežnarji itd., torej može, ki se gotovo veliko razumejo na zdravje živine! Pa kaj se hoče, tako zahteva postava! Sedaj mora revez kmet od Poncija do Pilata, morda celo v sosedno vas, da dobi dotičnega »zvedenca«, da mu napravi »ogledni list«, na podlagi katerega še dobri pri županstvu živ. potni list. Seveda »zvedenec« navadno živine še ne vidi ne, kar je pa na vse zadnje prav vseeno. Tu ima kmet prav, da zabavlja in pravi, da so to same šikane! Le ako bi živinodravniki pregledovali živino, bi imelo to velik pomen, ker so pa zakonodajalec in razni svečevalci moralni vendevedeti, da po vseh in občinah navadno ni živinodravnikov, je ta naredba le nadlega za kmeta. In semnji. Tudi tu so pritožbe. Pa ni čuda, vsaj bi moral znati živinodravnikov, da bi v par urah po predpisih vso na semenj prigrzano živino — po več sto glav — natančno ogledal in vse potne liste podpisal in potrdil o zdravju živine! Kdo kaj vpraša, ako prizeno na semenj 500—1000 glav živine! Naj je mraz, ali naj sneži, ali dežuje, ti živinodravnik moraš to izvršiti pa basta. Tako zakon! In pri zeleni mizi se da vse lepo napisati.

Torej vidite g. poslance iz časti večine: vseh teh krutosti in šikan, o katerih se pritožujev v dež. zboru niso vzrok uradni živinodravniki, temveč zakon in vlast! In kdo je bil referent novega zakona o kužnih boleznih? Vaš somišlenik, državni poslanec g. Povš! Tega gospoda vzemite na »piško« in si ga malo privočite, zakaj pa je referiral o takem zakonu, ki dela vam in vašim volilcem toliko gorja in šikan! Ta gospod vam more pomagati, saj še sedaj sedi v živinodravniškem svetu na Dunaju! Gospod poslanec Hladnik, ki pravite, da so bili vaši kmetje po nedolžnem kaznovani vselej nekorrektnega postopanja ondolnega okr. živinodravnika, ki je splošno prijavljen, veste in spoštovan daleč

naokrog — pa kar k valemu drž. poslancu g. Povšetu in ni hudič, da bi vam ta gospod kmetov ne oprostil, posebno še ker so bili — po vaši trditvi in duhovnik se nikoli ne slaže, popolnoma nedolžni.

O pomanjkanju dež. živinodravnikov in načinu kako pomagati temu nedostatku, govoril je že Ribnikar. Dostaviti bi le imeli, da dokler ne bo dež. odbor službeno razmere dež. živinodravnikov urenil, da bo do stalno a pokojnino po vlagdu državnih živinodravnikov nastavljeni, ni misliti, da se bo dobro dovelj živinodravnik! Vsak uradnik gleda, da pride do stalne službe, pri dež. odboru pa lahko služi živinodravnik do sodnega dne, imel bo vedno isto plačo in za pokojnino — jam!

Ako so gospodje »ljudske stranke« res tako vneti za napredok in tožijo, da ni živinodravnikov, kako vso to, da v vseh 6 letih, odkar imajo vso dež. upravo v rokah, niso v tem oziru nič in prav nič storili! To, da so dali nekaj podpore slušateljem živinodravniške visoke šole je vse kar so storili. Druge dežele so že zdavnaj vredile službe dež. živinodravnikov in bilo bi tudi že na času, da se na Kranjskem to vprašanje povoljno reši! S amim zabavljanjem, pretiranjem in lažni se nič ne opravi!

Pomilovanja vredno pa je, da se v dež. zbornici nekateri klerikalni poslanci tako daleč spozabijo, da ugledne in občine priljubljene okr. živinodravnike (Krško, Novo mesto) na tak grad način blatijo in o njih trošijo laži, ki bi se jih vsaki hribove sramoval. In en tak poslanec (Hladnik) je celo duhovnik!!

No, lep fajmošter mora to biti in uboge ovce, ki jih ta garjevi pastir pase! Pozor g. okrajni živinodravnik! § 40. v roke!

Razpust hrvatskega sabora.

Zagreb, 29. januarja.

Ban Cuvaj, česar prvo delo je bil razpust hrvatskega sabora, se je baje izrazil, da je popolnoma prepričan, da bi bil sabor samo pozorje najburnejših prizorov. Zato je mnenja, da bo razpust vplival blagodejno in pomirjevalno vsaj na en del prebivalstva. Kako stališče bodo zavzele hrvaške delegacije v ogrskem državnem zboru napram razpustu, še ni znano. Vendar je upati, da se delegacije v kratkem sestanejo in da bodo dale banu priliko, da razjasni vzroke razpusta sabora in označi svojo nadaljnjo politiko Obžaluje, da je bil takoj pri svojem nastopu potisnen v eksleks, vendar je bilo to neizgibno. Upa, da bodo prišle vse stranke do spoznanja, da je do novih volitev še zelo daleč, kar pa je le v interesu pomirjenja prebivalstva (?)

Opozicionalni listi razpravljajo o razpustu sabora, vendar pa se vzdržujejo vsakega ostrega napada na bana. Večjidel so članki teoretični ter se bavijo z vprašanjem, ali je mogoč razpust sabora, še predno je bil otvoren. Glasilo stranke prava konstata, da je razpust protizakonit. — Sabora v resnicu niti še bilo ni, bilo je samo 85 poslancev, ki bi bili tvorili sabor šele, če bi bil ta otvoren. Tak razpust je unikum v hrvaški zgodbini. Razpust sabora je bil tako dejanje, da je ban Cuvaj ne more zagovarjati z nobenega stališča, bil je to zadnji obupni poskus Ogrske. Glasila hrvaško - srbske koalicije imenujejo razpust hrvaškega sabora ustavolomstvo ter pozivljajo ljudstvo, da naj ohrani mirno križ. Vse hrvaško časopisje vidi v članku,

njo, ki je bila preveč mlajša od njene, in brezsrčna proti njemu kot kamen.

IX.

Katinka in Sedmič sta sedela sama pri večerji v četrtek po dogodkih iz prejšnjega poglavja.

Borec je dobil prejšnji dan po konsilj brzojavko, da mu je brat Andrej na smrtni postelji in če ga hoče videti še živega, naj pride takoj k njemu. Andrej je živel kot zasebnik v mestecu K. Po ocetu je podedoval glavni delež premoženja, zato je užival brez skrbib dobrote sveta. Bil je samec in pravzaprav čudak, ki se ni dosti, oziroma nič brigal za ljudi okoli sebe v omenjenem mestu, ampak živel sam za se, če se je pa namenil razvedriti, potegnil jo je vselej iz domovine v tujino. Z bratom sta si bila dobra, vendar vsled čudne nравi Andrejeve sta se videla prelago vsaki dve leti enkrat.

Borec je povabil s seboj ženo, češ, da se spolobi, da tudi ona poseti svaka, predno ta zapusti svet. Toda Katinka se ni hotela odzvati vabilu. Izgovarjala se je, da ni pustiti gospodarstva samega, da mora eden izmed njiju ostati doma in ker mora on k bratu, mora ona tačas biti prihiši. In ko ji je skušal izpodbiti ta nazor, dopovedovala mu je, da je prehlajena, da jo glava boli in kar je še drugih takih ženskih bolezni,

v katerem homotira »Pester Lloyd« razpust sabora, razmazlo absolutizma. Kljub temu, da so se časopisi zelo zmero izrazili o razpustu, je državni pravnik konflicter vse časopise razen obeh vladnih organov.

Vojne priprave Turčije v Makedoniji.

(Izvirno poročilo.)

Skopje, 26. januarja.

Vse kaže na to, da se bližajo resni časi in da bodo spomladni v Makedoniji soper pokale puške in granati topovi. Turčija računa spomladni brez dvoma na resne dogodke in se prečasno že z vso vremem pripravlja na te dogodke.

Skopje je podobno vojaškemu taborišču. Povsodi mrzoli vojaštva in vedno še prihajajo nove čete vseh vrst — pehoti, artillerije, konjenice. Vse te čete so večinoma iz Anatolije v Mali Aziji. Videti so to sami rezervisti, ker so med njimi večinoma same pletnejsi ljudje in le malo je mladih. Po kratkem odmoru v načrtu mestu odhajajo te čete deloma peš, dejoma s posebnimi vojaškimi vloki proti severo-zapadu — v Peč, Ferivojje, Prištino, Mitrovico, torej v smerni proti Albaniji in sandžaku Novemu pazarju. Pravijo, da se tudi v teh mestih zbirajo velika vojaška krdela. Znani albanski vodja Isa beg Boletinac še vedno ni odložil orožja in še vedno grožeče čepi nad Mitrovico.

Državne oblasti v Skopju imajo polne roke dela. Uradniki udžumenti (politične gospiske) hodijo od hiše do hiše, da se prepričajo, koliko vojakov bi se dalo v dotedeni hiši nastaniti. Hišni posestniki dohajajo uradna obvestila, naj bodo pripravljeni, da sprejmo toliko in toliko vojakov pod svojo streho.

Oblastne organi so napravili seznamek gostilnic in prenočišč v mestu in okolici. V vseh teh lokalih se svoječasno tudi nastani vojaštvo. Uradniki politične gospiske so teden dni nadzorovali vse tukajšnjeposkarne. Šlo se je za to, da se uradniki dozne, koliko krahu more vsak počasni tekem 24 ur.

Da imajo vse te odredbe in na redbo svoj poseben namen, je jasno. Gre se pa za vojne priprave, kar dokazuje zlasti dejstvo, da je udžumat vsem listom najstrožje prepovedalo, da bi poročali o zgoraj navedenih ukrepnih gosposek. Pod najstrožjimi kazni pa se je zabranilo časopisom pisati o gibanju vojaštva. Sicer pa se tudi vojaška uprava sama briiga za to, da se v koncentraciji vojaštva čim najmanj izve v javnosti. Zato se pošiljajo semkaj vojaške čete večinoma samo ponoči.

Zakaj se te vojne priprave vrše ne ve nihče, razen onih, ki so o strari pončeni. Govori pa se, da veda razenja z novim ustankom v Albaniji, na druge strani pa s tujim upadom v sandžak Novi pazar.

Italijansko-turška vojna.

Boji v Tripolitaniji.

Rim, 29. jan., »Agenzia Stefania« poroča iz Tripolisa: V soboto zjutraj smo zapazili močnejše gibanje vojašnika proti Gargarešu. Sovražnik se je moral takoj umakniti. Ob istem času se je pojavilo tudi v smerni proti Ajnzari in pred načrti ondotnim pozicijami močnejše gibanje, ki do zjutraj ni ponehalo. Protivšesti nri zjutraj je začel sovražnik.

Katinka je v svoji premetenosti zadebla na pravo žilico svojega moža. Oče je svojo češko iskreno ljubil in bil dal zanjo vse, kar bi bilo treba. Edinica mn je bila in če bi bil njo izgubil, bil bi zanj smrtni udarec. Njena bledota in slabotnost ga je že večkrat skrbela, a dasi jo je že pogosto spraševal, ali je bolna, mu deklirala nikdar ni potrdila vprašanja.

Katinka je v svoji premetenosti zadebla na pravo žilico svojega moža. Oče je svojo češko iskreno ljubil in bil dal zanjo vse, kar bi bilo treba. Edinica mn je bila in če bi bil njo izgubil, bil bi zanj smrtni udarec. Njena bledota in slabotnost ga je že večkrat skrbela, a dasi jo je že pogosto spraševal, ali je bolna, mu deklirala nikdar ni potrdila vprašanja.

Katinka je v svoji premetenosti zadebla na pravo žilico svojega moža. Oče je svojo češko iskreno ljubil in bil dal zanjo vse, kar bi bilo treba. Edinica mn je bila in če bi bil njo izgubil, bil bi zanj smrtni udarec. Njena bledota in slabotnost ga je že večkrat skrbela, a dasi jo je že pogosto spraševal, ali je bolna, mu deklirala nikdar ni potrdila vprašanja.

»Pa vsemel Justino seboj,« odločil se je Borec po kratkem prendarku; ljubezen do hčere je zamašala nad ljubosumnostjo na ženo. In

brojč več nego 3000 mož, prodirati proti Ajnzari. Proti polosmi uri je izvedel izvanredno odločen napad. Vsled načega streljanja se je moral sovražnik na celi črti umakniti. Imeli smo dva mrtva in osem lahko ranjenih. Izgube sovražnikov so mnogo večje.

London, 29. jan. »Reuterjevem birojuje poročajo 28. t. m. iz Hodeide: Neka šalupa, ki jo je odpeljal italijanska križarka »Piemonte« in ki je izobesila belo zastavo, je pri Rak el Ketitu blizu Hodeide zaplenila motorski čoln, ki je imel angleško zastavo.

Stajersko.

Odgoditev štajerskega deželnega zboru. Dunajska krščansko - socijalna korespondenca »Avstrija«javlja, da so se pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zboru ugodno končala. Na merodajnih mestih v Gradeni ni o kakem ugodnem rezultatu pogajanj še doslej ničesar znane. Vest »Avstrije« izvira iz klerikalnega Hagenhoferjevega vira. Temu bi bile nove deželnozborske volitve zaradi spora v klerikalnem taboru zelo neprijetne. »Montagszeitung« ve povzetno, da se sploh ne namerava deželnega zboru za sedaj razpustiti, temveč ga odgoditi, ako se ne bo doseglo do torka (to je do danes) premirja.

Iz Hrastnika. V nedeljo se je vrisil pri Rošu dobro obiskan shod »Narodne stranke«. Predsedoval je strojnik in posestnik Franc Rester. O znanem stališču »Narodne stranke« napravili klerikalni obstrukciji v dež. zboru je govoril urednik J. Lešničar. Govornik je med drugimi konstatiiral, da naprednjaki nimajo nobenega interesa na razširjenju deželnega sveta kakor ga nameravajo doseči klerikalci; v narodnostenem oziru nam to razširjenje ne bo ničesar hasnilo, ker pride s slovenskim klerikalcem tudi nemški zastopnik v deželnem šolskem svetu po dr. Koroščevih navodilih edinole učiteljstvo ovajal in oškodoval kjer bi le mogel. Zborovalci so vzeljeli poročilo urednika Lešničarja z odobravljanim na znanje. Gosp. Rester je izrazil svoje začenjenje, da ni nikoli blizu nekega Piška, ki bojda »zastopač hrastniško deželstvo v deželnem zboru. To »zastopanje« pa mora biti očvidno tako slabo, da si o njem ne upajo govoriti ali pisati klerikalci, ki so vendar mojstrij v sleparjenju volilcev. Na shodu se je končno tudi izrazila želja, da bi naj »Narodna stranka« prirejala več shodov, da bi se ljudstvo nepristransko ponudjevalo o važnih javnih zadavah.

Na Ponikvi je za minolo nedeljo poslanec Vrečko sklical shod. Ker pa je sam nezmožen, da bi bil Ponikljanom utemeljil »potrebo« klerikalne obstrukcije v dež. zboru, je poklical na pomoč dr. Benkoviča, ki je kvasil in kvasil, da so se nam ljudje smilili. Vse kar je stvarnega povedal, smo mi na naših shodih že 1. 1908. na podlagi številki ljudstvu pojasmnili. Ker je izstrelil tudi precej neresnic, mu je navzoči urednik Spindler delal medklice, ki so ga nazadnje takoj razburili, da je na Spindlerjev zavril, da bo začel »drugače z njim govoriti«, kar je Spindler seveda smehljaje vzel na znanje. Seveda, saj dr. Benkovič se na to razume, on junaški kavalir, signor Benkovich della Hundspeitsche!

Na bo imel pravega pekla, dokler Borca ne bo nazaj. Ker mu Katinka ni bila več tako zoperna in ga ni nadlegovala z ljubezni, tudi on nje ni bil tako sovražen, ker se mu je videlo neolikano delati neprijazen in nevljuden obraz napram človeku, češ gar gestoljubnost uživa in ki mu je desno nogo, da mu je isto čisto zmečalo. Nesrečenja so spravili v celjsko bolnišnico. — Dušana Svetanovača so prijeli v Zagreb. Poročali smo minute dni, kako sijajno so stražili na videmskem kolodvoru glasovitega železniškega tanta Dušana Svetanovača, ko so ga prispevali.

Drobne novice. Iz Ormoža Slovensko obrtništvo priredi v soboto, dne 3. februarja plesni venček v dvorani gosp. Skvorčiča. — Iz Teharja pri Celju Kmečka fantta Karl Koklič in Martin Koštomaj iz Začreta sta žagala v gozdnu posest Koštomaj iz Bukovega žlaka področje. Pri tem delu pa je neko deblo padlo Kokliču tako nesrečno na desno nogo, da mu je isto čisto zmečalo. Nesrečenja so spravili v celjsko bolnišnico. — Dušana Svetanovača so prijeli v Zagreb. Poročali smo minute dni, kako sijajno so stražili na videmskem kolodvoru glasovitega železniškega tanta Dušana Svetanovača, ko so ga prispevali.

Borčevka je imela nočjo obleceno svetljomodro obleko

jeli. Svetanovič je iz Vidma bežal proti hrvaški meji in dne 25. januarja je sedel v Zaprešiču na vlak in se peljal v Zagreb. Na zagrebškem kolodvoru pa so ga prijeli in dali v zapor. Najprej bo odsedel kazen za tativine na Hrvatskem, potem pa se bo ukvarjal z njim celjsko okrožno sodišče za tativine na Štajerskem. — Revolverjem je streljal v pisanosti Friderik Lorbeck od Sv. Lenarta v Slov. goricah, ko je šel iz Maribora po cesti proti Sv. Petru. Več ljudi je bilo vsled teh strelov v smrtni nevarnosti. Lorbecka so zaradi tega zaprili.

Koroško.

Velika poneverba. Neki 17letni dečko Rudolf Gsodam, — bivši dijak — ki je živel pri svoji teti v Volšperku, je ukradel svoji rediteljici hranilno knjižico za 12.000 krov. Pobegnil je v Celovec, kjer je denar dvignil in se celo noč klatil po raznih lokalih. Včeraj zjutraj se je odpeljal neznano kam. Dosedaj nimajo za njim še nobene sledi, sumijo pa, da je pobegnil v Italijo.

Na cesti umrl. Snoči okoli pol 6. se je zgrudil nenašoma na trgu Stauda v Celovcu 42letni zasebnik A. Pavlič mrtve na tla. Došli zdravnik je konstatiral kot vzrok smrti srčno kap.

Primorsko.

Istrski deželnji zbor. Kakor smo že poročali so se končala pogajanja za delozmožnost istrskega deželnega zabora in so zastopniki strank izjavili, da podajo svoje končno mnenje, ko se posvetujejo še v klubih. Pokazalo se je sedaj, da niso imela ta pogajanja nobenega pozitivnega uspeha. Istrski deželni zbor torej bržkotne ne bo sklican pred novim zasedanjem državnega zabora.

Prepodano predavanje v Trstu. Laško šolsko društvo »Lega Nationale« je imelo včeraj svoj letni členski zbor. Na dnevnem redu tega zborovanja je bilo tudi predavanje laškega pisatelja G. Macconija iz Milana o vseučiliščih in o dijaškem življaju. Ker je Macconi zuan po svojih spisih in predavanjih kot tako bud protivavstrijec, je policija to predavanje prepodovala.

Požar v Trstu. Včeraj je izbruhnil požar v hiši, kjer je bila prej carinska ekspozitura — v prosti luki — in kjer ima sedaj parobrodna družba »Austro-American« veliko skladisče orodja. Ogenj je nastal vsled poškodovanega dimnika in se je s silno naglico širil. Požarna brambra in vojašča sta ogenj le omagili na goreče poslopje, ki je popolnoma zgorelo. Škoda znaša nad 15.000 krov. Vsled hude burje in različnega lahkega goriva v skladisču je bila velika nevarnost za celo mesto.

Nepoznan utopljenec. V Kanalu v Trstu so potegnili včeraj iz vode neznanega, okoli 25 let starega moškega utopljenca. Pri njem niso našli nobenih listin, pač pa precej vsto denarja. Identitete utopljenca, ki je bržkotne tuje in se je ponesrečil, še niso dognali.

Burja v Trstu. V Trstu je zavindala tako močna burja, kakršne Tržačani letos še niso imeli. Včeraj po poldne je dosegla njena hitrost 90 km na uro. Morje je zelo razburkano in je vožnja zelo otežkočena. Z visokega morja še niso javljene nobene pesedice hude burje, pač pa je zahtevala burja že več žrtev v pristanišču. V prosti luki je spravila v tek burja železniški voz, ki je zadel nekega strojnika in ga popolnoma razesaril. Nekega neznanca je vrgla ob obrežju burja s tako silo na tla, da si je zlomil obe nogi. Pokvarjenih je tudi več obrežnih naprav.

Nezgode. Tuk predno je odplul včeraj iz Trsta Lloydov brzoparnik »Wien« v Aleksandrijo, je zadel nekega potnika mrtvou in so ga moralni odpeljati v bolnišnico. Pri prihodu parnika »Sofia Hohenberg« last »Austro-American« v Trst, so aratriali nekega C. Largounes, ki se je pomešal v Neaplju med delavce, prišel tako skrivaj na parnik, in se skril v skladisču za premog, kjer se je hotel zastonj prepeljati v Trst. — Na istem parniku je zmanjkal nad vožnjo nekemu ruskemu emigrantu 540 rubljev.

Rekord prekoceanske vožnje. Iz Trsta poročajo, da je parnik »Martha Washington«, last parobrodne družbe »Austro-American«, dosegel rekord prekoceanske vožnje in sicer od Kanarskih otokov v Brazilijo. Parnik, ki je imel okoli 1000 potnikov, je prevozil to progo v desetih dneh.

ake občane (!) vse tiste okoličanske kmete in vipavske branjevke, ki plačujejo le en vinar občinskih doklad v Ljubljani. Tudi § 48. volilnega reda, tudi se porazdelitve mandatov, naj se izpremeni v prilog manjšinskim strankam. Ob sebi umetno je, da se občinskega sveta niti ne vpraša, je li sploh želi te izpremembe, temveč se mu jih kratko in malo oktira. — Več o tem bodo izpregovorili naši poslanci v deželnem zboru.

+ Deželna banka se je včeraj otvorila in brez odloga razkrila kot strogo politično - strankarski zavod. Deželni odbor je namreč izmed od kuratorija predlaganih censorjev sprejel le ravnatelja Kastelica (Ljudska posojilnica), prof. Dermastiča (Gospodarska zveza) in trgovca I. Benedikta, odklonil je pa ravnatelje »Kmetske posojilnice« kot zastopnika našega zadružništva. Gospoda hoče tost ostati lepo »med seboj«. V koliko bo tako postopanje vplivalo na zaupanje v zavod in njegov razvoj, bo pokazala bližnja bodočnost.

+ Deželni zakon o šolskem nadzorstvu ni zadobil najvišje sankcije, ker je centralna vlada mnemila, da ima v nekaterih korporacijah dejelava preveč besede na škodo državi. Deželni odbor bo predlagal deželnemu zboru, da sprejme le nekatere po centralni vladni zahtevane izpremembe.

+ Pesek v oči ali kmetijski odsek nesklepna. Klerikalci se v besedah kar cede same ljubezni in naklonjenosti do kmeta. Da bi kmetom v tem oziru nametali malo peska v oči, so v prvi letošnji seji deželnega zabora sklenili, osnovati poseben kmetijski odsek, ki bi se naj pečal z vsemi vprašanji, ki se tičejo kmetijstva ter njegovega razvoja in napredka. V isti seji so bili tudi izvoljeni člani tega odseka. V odseku imajo seveda včino klerikalci. Ko je šlo za ustavnovitev tega odseka, so klerikalci naglašali v deželnem zboru, da hočejo z osnovanjem tega odbora pokazati, kako vedo ceniti važnost kmetijskega stanu in kako jim je pri sreču blagor in napredek kmetijstva. Ta novo ustanovljeni kmetijski odsek je imel včeraj, v ponedeljek ob 10. dopoldne svojo sejo. Vzprič prejšnjih klerikalnih tirad o veliki važnosti kmetijskega odseka, bi cloveko pričakoval, da se bodo klerikalci z vso vmeno in navdušenjem posvetili delu v tem odseku. Toda vsa velika ljubezen in naklonjenost klerikalcev do kmeta in kmetijskega stanu je samo sleparstvo in pesek v oči ne razsodnim masam, kar se je zlasti pokazalo pri včerajšnji seji kmetijskega odseka. Ta seja je bila namreč — nesklepna, ker se je klerikalni člani niso udeležili. Napredniji in Nemci so prisli k seji, ni pa bilo poslancev Povšeta, niti odsekovega referenta poslanca Pibra. Seja se vsled tega ni mogla vršiti. Pa naj še kdoreče, da ni samo pesek v oči, a klerikalci hlinijo ljubezen in veliko skrb za kmeta in za blagor kmetijskega stanu!

Slepali pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Kakor znano, je posredovanjem justičnega ministra že ustanovljeno sodno postopanje proti občinskem svetniku Štefetu zaradi sleparji pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Zdaj se trudijo klerikalci na vso moč, da bi rešili tudi Kregarja. Čuje se, da so že dobili obvestilo, da bo ustanovljeno postopanje tudi proti Kregarju, in sicer še predno se bodo vršile nove volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

+ Pravica čez vse! Dne 24. januarja bi se imela vršiti pri tukajnjem c. kr. deželnem sodišču razprava proti Antonu Maierju, davčnemu asistentu v Kamniku, zavoljo pregreška po § 5. volilnega zakona. Anton Maier si je stekel pri zadnjih občinskih volitvah kamniških toliko zaslug za »sveto in pravično stvar«, da ga je moral državni pravnik obtožiti. Sedaj se je pa naenkrat razprava preložila na »nedoločen« čas. Ne vemo sicer, kaki razlogi so bili merodajni za to preložitev, vendar se pa bojimo, da bo postal pri sedanjih razmerah posredovanjem justičnega ministra iz »nedoločenega« časa »nedoločen« čas.

+ Radi narod. kolka »20./IX. 1908« obtožen in oproščen. Svojetano smo poročali, da je državno pravništvo v Pragi na ovadbo iz Trsta dvignilo obtožbo radi prestopaka proti tiskovnemu zakonu proti bivšemu trgovskemu akademiku Z. Žolgarju v Pragi, ker je dne 4. marca 1910 na razglednico, poslano v Trst, prilepil zaplenjeni narodni kolek »20./IX. 1908«. Obračnava proti Žolgarju se je vršila včeraj, v ponedeljek dne 29. januarja pred deželnim kot tiskovnim sodiščem v Pragi. Po posredovanju našega uredništva in tajnika »Veselovanske časnikarske zvezde« g. Jana Hejreta, je Žolgarja zastopal pri obravnavi gosp. dr. Wodwačka. Glasom brozjavljega obvestila iz Prage, je sodišče Žolgarja popolnoma oprostilo vsake krivde in kazni. Ta ko se sodi v — Pragi! Pri nas bi bil

seveda radi narodnega kolka »20./IX. 1908« vsakdo obsojen.

+ Iz sodne službe. Sodni oficijal gosp. Anton Spendel v Ribnici je premeščen k okrožnemu sodišču v Celj.

+ Vojaška vest. C. kr. finančne straže pažnik gosp. Josip Hren v Cerknici je imenovan e. in kr. aspirantom v rezervi pri oddelku za živila pešpolka št. 28 v Gradeu.

+ Gospodinjski tečaj društva »Mladike«. Društvo »Mladike« zaključi jutri, v sredo, dne 31. januarja svoj gospodinjski tečaj.

Odbor za občanje revnih šolskih otrok na Viču je obdaril v nedeljo 66 otrok z oblike in obutvijo. Brez dvoma plemenito delo. Vkljub temu se je našel človek, ki je »Slovenec« opipoval in oblatil prireditelje. Na Viču poznao dotičnika in prepričan je lahko, da ga zaničuje vsak spoden človek v fari.

Pravica javnosti. Naučno ministarstvo je dalo I. do VII. razredu škofovih zavodov v Št. Vidu nad Ljubljano pravico javnosti.

+ Fran Del-Cott, učitelj na Sv. Gori pri Vačah je umrl dne 27. jan. l. po kratki bolezni. Bil je rojen v Sežani l. 1856. l. studiral je v Gorici in Kopru ter služboval nekaj časa v Lokvi in Sežani, v Podragi na Viševskem, v Stari cerkvi pri Kočevju kot nadučitelj in naposled kot šolski vod. na Sv. Gori v Litijaškem okraju. Del-Cott je bil dober učitelj, vrl na rednjak in odločen pristaš narodne-napredne stranke. V življenu je moral prebiti mnogo bridkega! R. I. P.!

Politična zlobnost. Ni se dobro zasedel na župan v Kostanjevici, ki sliši na ime Kržišnika, županski stolec, že je lopnil po občinskem tajniku Gerloviču. Zahteval je namreč od Franceta Zupana, ozir. od Terezije Črtalič pooblastilo, na podlagi katerega je ovadil Gerloviča, da Terezije Črtalič na potovanju zahtevače ni hotel izročiti volilnih glesovnic in legitimacije. Vršila se je natančna in zelo stroga preiskava, če res Gerlovič nalašči ni hotel dati Tereziji Črtalič volilnih dokumentov za občinsko volitev, ki se je vršila v Kostanjevici dne 14. in 15. novembra lani. Ker je pa preiskava dognala, da ne zadene Gerloviča nobena krivda, se je preiskava popolnoma ustavila. Novopečeni župan pa je za eno blamažo bosteši.

Z bajonetom predrt. Dne 18. januarja je nadlegoval ljudi po Mirni peči z beračenjem 40letnega Antona Hribar, doma iz Ptijke gorice pri Ljubljani. V župnišče je prišel kar štirikrat zaporedoma beračit. Ko so orožniki tem izvedeli, so ga šli iskat, pa je moral gotovo kaj takega slutiti, ker jo je nadomadoma mahnil proti Novemu mestu. Zunaj Mirne peči ga dohitli in ustavi orožnik Alojzij Bizjak in ga arctira. Tedaj se vleže Hribar na tla in pravi, da ne pojde nikam, če ne dobi voza. Tako dolgo je ležal, nazadnje pa je vstal, toda ni hotel iti na sodišče v Novo mesto, temveč je silil nazaj proti Mirni peči. Ker je videl orožnik, da Hribar načaš nagaja in da mu utegne napraviti še kako drugo preglavico, ga je hotel ukleniti, pa tudi pri tem se je Hribar uprl, tako da ga je zamogel vkljeniti orožnik šele s pomočjo dveh moških. Hribar pa tudi vkljenjen ni hotel iti proti Novemu mestu in je zahteval, da ga odžene orožnik v občinski zapor v Mirno peč nazaj, — gotovo zato, ker je upal, da bo od tam ložje ušel, nego iz sodnih zaprov. Orožnik mu ni dal iti proti Mirni peči, zato je dvignil Hribar ob vkljenjeni roki, da udari z njima orožnika po glavi, in se zaleti v orožnika, ki mu je nastavil bajonet in ker Hribar le ni odnehal, ga sunil z njim v levo stegno, katero mu je nad kolenom skoinsko predrl. Zdaj šele je srečala Hribarja pamet in se je vdal, toda dosegel je vendar, kar je hotel. Naložiti so ga morali na voz in ga prepeljati, kamor so bili namenjeni.

Goljuf. Začetkom tega meseca je hodil po mestu nek agent in je strankam ponudil razno manufakturno blago in platno po takih ceni, da si ga je skoraj naročil vsakdo, kamor je prišel. Agent je pa pri vsakem naročil vzel tudi nekaj predujema. Strankam je dejal, da je potnik tvrdke Adolfa Kruscha iz Nachoda na Českem, katera pa, kakor se je sedaj dognalo, sploh ne eksistuje. Nekatere stranke so proti goljuvu vložile že ovadbe. Občinstvo bodi tem potom opozorjeno in naj ga, kjer bi se še utegnil pojavit, takoj izroči varnostni oblasti.

Priporočljiv gost. V nedeljo po poldne je prišel dinar Elija Gašič iz Hrvatskega v nek tukajnski izkušni privočil štiri kozarčke »njega«.

Mesto, da bi bil placal, je izmaksnil z mize vrhu tega še 24 v in jo hotel pobrisati. Ko ga je gospodin stavila na odgovor, jo je začel možkar tako zmerjati, da je ta poklicala stražnika, ki je Gašiča artoval. Pri uradu se je originalno zagovarjal. Pravil je, da je storil vsled tega, ker ga je zbolelo v nogu.

Mesto voznega listka samokres. Včeraj je na južnem kolodvoru nek čevljarka kupil pri blagajnici voznih listkov ter ga utaknil v žep. Ko pride do vratarja, začne po žepih iskat listek, a ga nikakor ni mogel najti. V temi smoli je potem naprosil tam službujočega stražnika, da mu je še ta preglej žepa. Mesto voznega listka je našel pri njem nablit samokres in ker zmedeni čevljarki ni imel orožnega lista, mu je varnostni organ samokres zamenjal.

V zamenjanju alkohola. V nedeljo zvečer je nek usnjarski pomočnik vijenčil prilomastil in začel doma z družino tako grdo ravnati, da so morali poklicati stražnika, da je napravil mir. A komaj je ta potem odmaknil

radi te grožnje so orožniki artilirali Jožeta Grivca in ga oddali sodišču, ker je baje tako sirov, da bi bil najbrže tudi izpolnil svojo grožnjo.

Premalo varnosti nudi bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji in prepogosto se dogajajo nesreča v tej bolnišnici. Dne 21. januarja je bil sprejet v to bolnišnico Janez Gregorič iz Gorenje vasi, ker je imel šen. Že drugi dan proti deseti uri so našli okno njegove sobe odprt, Gregorič pa je ležal ubit na dvorišču. Pri zadostni in vestni pažnji bi se to nikakor ne moglo zgoditi. Gregorič je namreč že v noči od 21. na 22. januarja zelo nemirno spal in kazal znake, da njegov duh ni povsem zdrav. Zato bi mu bili morali posvečati podvojeno plajivistov, ne pa pustiti samega v sobi, ki nimata zamreženih oken. Sicer pa to ni baje prvi slučaj, da je skočil kar bolnik iz prvega nadstropja. Naj bi imeli za tak bolnike vsaj eno sobo z zamreženim oknom. Lani jim je ušel en bolnik in skočil v Krko, kjer se je utopil. Preje je že tudi skočil en bolnik v Krko, da so ga komaj oteli. Pravijo tudi, da ni težko nositi bolnikom od zunaj različne jedi in vino in da dobijo takе stvari tudi bolniki, katerim je odrejena najstrožja dijeta. Bolniki so v pritličju in v prvem ter drugem nadstropju in vendar ima nočno službo samo eden usmiljeni brat. Dobro bi bilo, da bi imela nočno službo vsa dva.

Elektroradiograf »Ideal«. Pozor! S 3. februarjem trajajo večerne predstave po poldrnu uro in sicer od 7. do pol 9. ter od pol 9. do 10., ob nedeljah od 6. do pol 8., od pol 8. do 9. in od 9. do pol 11. Spored za torek, dne 30., sredo 31. januarja in četrtek 1. februarja 1912. Popoldanski spored: Tripolis. (Velezanimiv naravni posnetek z bojišča.) Vzbujena ljubezen. (Koloriran komedija.) Zahtevano koso. (Komično.) Zadnja kapljica vode. (Krasna drama.) Sestanek gosp. Liebreicha. (Zelo komično.) — Večerni spored ob 7., 8. in 9. ur: Tripolis. (Vejni posnetki.) Zivljensko veselje. (Senzacionalna tragedija v dveh dejanjih z svetovnoznameno plešalko Mile. Polaire v glavnih vlogah.) — Pozor! V petek, 2. februarja, specijalni večer z izbranim sporedom. — V soboto, 3. februarja, zopet svetovno učinkovit Nordiskfilm Co. Če umira ljubezen.

Slab spremljavec. V nedeljo se ga je bil nek delavec po gostilnem po domov po skoraj včerajšnji, da se je domov grede zvrnil v cestni jarek. Na vpitje mu je prisločil na pomoč nek mitniški paznik in ga izvlekel iz jarka. K prizoru sta

857 K 22 v, torej čistega dobička 1058 K 07 v. Drnštvo ima 2033 K 57 v premoženja. Obe poročili se odobri in se blagajniku dà absolutorij ter še posebej izreče zahvala za vestno poslovanje. Pri na to sledelih volitvah je bil izvoljen na mesto odstavljega staroste g. Fr. Katčiča br. dr. Fettich, ki se zahvaljuje za izvolitev ter izreka zahvalo odstopivemu starosti. Za podstaroste je bil izvoljen br. Miklavec, za načelnika br. Kocjan. Ostali odbor se je volil z vzklikom in sicer: br. M. Maršal, Snoj, Kovacič, Švagelj, Valjavec; namestniki: Kumar, Vertl, Buh; pugledovalcev ravnunov: Bergant, Kavčič, namestnik pre. rač.: Hinko Franzl. Pri raznotrosti je pozdravljal gibanje »Sokola II.« zastopnik »Sokolske župe Ljubljana I.« br. dr. P. Pestotnik, poudarjajoč pogumno delo, ki ga je potreba zlasti sedaj, ko sta društvi »Sokol II.« in »Sokol I.« vrženi na cesto. Pri tej točki je tudi br. dr. Lavš predsednik društva za zgradbo Sokolskega doma »Sokola II.«, poročal, da se je precej nabralo za dom, da so se pa tudi razpošljili pozivi in pobiralne pole, ki pa nima začlenjenega uspeha ter pozivajo člane na neumorno delo za lastno streho, ki je že sedaj prepotrebna. Nato se je volil še veseljni odsek in sicer: br. Fettich, odborniki: br. Valjavec, Kapeš, Štefek, Javornik, Gabršek, Buh, Sartory, Švagelj, na kar je zaključil starosta dr. Fettich dobro uspeli občni zbor.

Za »Merkurjeve plesni venček«, ki se bo vršil 1. februarja t. l. v veliki dvorani »Narodnega doma« že vladu živahnemu zanimanju. Kakor so vsako leto Merkurjevi plesi med najlepšimi zimskimi prireditvami, tako kaže biti tudi ta prireditev ena najlepših in najbrijetnejših v letošnjem predpustu. Plesni odsek slovenskega trgovskega društva »Merkur« se posebno trudi, da bo letošnji ples še presegal vse dosedanje Merkurjeve prireditve. Pri plesnem venčku, čigar čisti dobiček je nomenjen dobrodelnim napravam društva, bo igrala slavna »Slovenska Filharmonija« izbrane operete plesne točke, ki bodo tudi neplesoim nadomeščale koncert. Vsled tega uramo, da bo udeležba na ples splošna, ter zabava prijetna in neprisiljena. Nekaj posebno lepega so damska darila, namenjena za ta ples. Če kdo po neljubi pomoti morda ni prejel vabilo, ga najljubljude ne posimeno, ali ustremno pri društvu. Vstopnice so v predprodaji pri sledenih ljubljanskih trgovinah: Grifar & Mejač, Prešernova ulica; Iv. Kosec, Sv. Petra cesta; Iv. Samec, Mestni trg, ter na večer prireditve pri blagajni. Začetek ob polu 9. uri zvečer. Vstopnina 2 K za osebo.

V redni občni zbor ljubljanskega športnega kluba se je vršil sноć v zgornjih prostorih restavracije »pri Roži«. Klub je imel 127 članov, v 16 se jih je med letom izselilo, tako da šteje sedaj klub 111 članov. Kljub neugodnim razmeram minulega leta, kjer pridejo posebno v poštev neugodne vremenske razmere, je dosegel klub tudi v minulem letu prav zadovoljive upehe. Posebno je javno dokumentiral klub svoj obstoj kot tak in si uglasil tudi pot v mednarodni šport z mednarodno tekmo na sankališču v Bohinju in z mednarodno plavalno tekmo na Bledu, pri katerih je dosegel klub izborne uspehe. Tudi v drugih panogah se je gojil šport v klubu in dosegel zadovoljiv napredok. Blaginjsko stanje klubovo izkazuje 117 K 17 v saldo, ki se prenese na račun prihodnjega leta. Pripravljeni pa je treba, da bo klubova člunarna v tekočem letu izplačana. Končno se je razvila živahn dežela glede člunarne, vpisnine in člunarne, glede česar pa so se odložile začneje izpremembe na prihodnjem letu, kar bo za društvo v očiščed se danjim razmeram ugodnejše. Od klinba se je poslovil vrlji in zaslužni član, podpredsednik in vežbalec dr. Lavški, ki je bil nenadoma odpoklican v Split. Na zborovanju se mu je izreklo v vsestranskim odobravanjem priznanje in topla zahvala za njegov trud in delo v klubu z željo, da se kmalo vrne. Končno se je izreklo priznanje še zasluznemu članu g. Jenčiču, nakar je predsednik klubu, inženir Prelovšek zaključil zborovanje.

Vdovski in sirotinski pokojninski zaklad društva zdravnikov na Kranjskem je imel dne 26. t. m. v hotelu Tratnik svoj redni občni zbor, katerega se je udeležila večina članov. Predsedoval je predsednik društva primanj dr. V. Gregorič. Tajnik dr. P. Košenina in blagajnik dr. J. Geiger sta poročala o stanju društva oziroma o stanju društvenih finanč. Obe poročili sta bili odobreni in je občni zbor izrekel blagajniku dr. J. Geigerju najrješeno zahvalo za trudnočno in vzerno delovanje. Začetek leta 1911 je bilo 38 članov, tekom leta je izstopil prostovoljno

en član, pristopil pa je na novo en član, tako da šteje društvo zopet 38 članov, kateri so vplivali na pripovednih 4674 K. Stanje imovine znaša danes 62.461 K 44 v, res lepa vso, če pomislimo, da društvo obstaja še nekaj let. Prvič je letos dozorel lep in plemenit sad društvenega delovanja; prvič se bodo tekmo meseca februarja izplačevalo pokojnine vdovovam v smislu društvenih pravil. Zaklad ima doslej dvoje do pokojnih opravljencih vdov in bode dobila vsako po 2000 K pokojnine. Prof. dr. Valenta je poročal v imenu revizorjev, da je stanje blagajne v popolnem redu. Stari odbor je bil per acclamationem zopet izvoljen, izvzemši tajnika dr. Košenino, kateri je izjavil, da mu ni mogče več opravljati tajništva zaradi mnogih drugih službenih opravil. Na njegovo mesto je bil izvoljen tajnikom dr. A. Praunseis. Predsednik je zaključil zborovanje z apelom na navzoče, da bi agitirali v krogu znanove - kolegov za pristop.

Prva sokolska prireditev v Štepanji vasi se vrši v nedeljo, 4. februarja, popoldne v prostorih brata Jožeta Anžiča (pri »Šoršu«). Za njo vladava povsodi veliko zanimanje, saj nastopi štepanjski Sokol sedaj prvič pred javnost. Na sporednu so pred vsem skupine telovadec in burka »Eno uro doktor«. Vabimo vse prijatelje sokolstva, naj se udeleži te prireditve, da podpro po svojih močeh našega Sokola. Upamo, da se zlasti napredna Ljubljana odzove vabilu, saj ve vsakdo, kolikoga pomena so napredna društva v okolici.

Slovensko akademično društvo »Ilirija« v Pragi priredi počenič 2. februarjem ciklus predavanj o razvoju, zgodovini in bistvu glasbe ter vabi tem potom vse Slovence v Pragi, da se udeleže z ozirom na važnost predmeta, te zanimive prireditve. Predava član društva abs. comp. Ferdo Herzog. Predavanja se bodo vrsila vsek petek in sicer 2. februarja ob 2. uri popoldan, sicer pa vsakokrat ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, Toborská ul. št. 14. Král. Vinohrady. Obsegala bodo sledenja poglavja: I. Praglasba. — II. Eksočna glasba. — III. Moderna opera in opera hodečnosti. — IV. Moderni orkester in njegovi glasbeniki. — V. Vpeljavanje v glasbo na fizikalni in fizijologični podlagi. — VI. Glasba med Slovenci. — Predmet je aktualen in potreben je za vsakega izobraženega, da ima vsaj površen vpogled v svetovno glasbo. Vsako predavanje je združeno s čajevim večerom.

Prosvoj.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v tork, se pojde drugič za par-abonente vesela opereta »Revizor« iz ruskega življenja. — V četrtek za nepar-abonente Ivana Čankarja dramatska pesnitev »Lepa Vidac«. — V petek popoldne za mladino »Revček Andrejček«. — V soboto prvič H. Bahra »Koneert«. — V nedeljo popoldne Jurčič-Govekarjev »Deseti brat«. — Prihodnji tork opera »Rusalka« z gleno. M. Peršlovo, ki je angažirana za prihodnjo sezono v Poznanju (Posen). — Nato takoj »Čaričine amaconke«.

Dramatičnim društvom na znamenje. Ker prihajajo zopet prošnje za oblike, ki bi se naj rabile na plesih, ponavlja gledališko ravnateljstvo, da kostumov za ples sploh nikomur ne more posojati, ker se preveč uničijo. Prošnjam za igre in muzikalije je možno ustreši le takrat, ako se izrečeno navedejo naslovi iger in muzikalij. Na ogled se igre sploh ne morejo razpošljati, ker jih društva nerada in šele na opetovane zahteve vrnejo. Za vsako izposojeno igro je plačati takso 14 K naprej. Pri tej priliki iznova pozivljamo vse društva, ki imajo izposojene knjige in muzikalije ljubljanskega gledališča, da jih že končno vrnejo. Ako se to ne zgodi, se vstavi brez ozira vsakršno izposojanje za nadalje. Clara pacta — boni amici! — Ravnateljstvo slovenskega gledališča v Ljubljani.

Razne stvari.

* Težak par. Samuel Chesley Drew in Doverju v Združenih ameriških državah, ki tehta 457 funtov, si je izbral ženo, ki tehta 278 funtov. Ko je dvorjica nastopila svojo svatbeno potovanje, sta se odpeljala s parom volov.

* Smrt v plavžu. Duisburg, 30. januarja. Na plavžu »König« se je včeraj zopet zgodila huda nesreča. Peč št. 5 se je razpočila; dva delavca sta umrli v ognjeni masi.

* Žlamski šport in počna služba. Na Češkem opravljajo pismonoče svojo službo s smučmi v šestnajstih okrajih, kjer je mnogo snega. Ti pismonoče imajo namesto poštnih torb nahrbtne. Kolikor se da do zdaj presoditi, se je ta nova uvedba kako dobro obnesla. Prihodnje leto uvedejo še v tridesetih čeških krajev počna služba s smučmi.

* Smrtna nesreča skijaša. K a p. f e n b e r g, 29. januarja. Uradnik Anton Wodyinka je šel 21. t. m. s smučmi na bližnjo goro. Pri tem je padel tako nesrečno, da si je s palico predrl trebul in creva. Rešilno društvo ga je preneslo v kapfenberško bolnico, odkoder so ga prepeljali v grški bolnico, kjer so ga operirali. Kmalu pa operacija je umrl.

* Zlato in njegove žrtve. London, 29. januarja. Iz Winnipega počajoč tukajšnji listi: Severno od mogitskega jezera so odkrili 25 izdatnih zlatih polj. 2000 iska'ev zlata se je napotilo v to obljudljeno deželo. Med potomo pa je zmrznilo 25 oseb.

* Zbesneli bik. Pariz, 29. januarja. Neki zbesneli bik je ušel gonjanč ter dirjal po ulicah. Nekega stražnika, ki se mu je zoperstavil, je napadel. Stražnik je bil v par minutah mrtev. Tudi nekega vojaka je težko poškodoval. Bika so zasledovali tudi z avtomobili. Končno so ga vendar ustrelili.

* Požar v tovarni za celuloid. Vratislava, 29. januarja. V tovarni za celuloid v Jordanovici je izbruhnil velik požar. Eden delavec in ena delavka sta zgorela. Neki preddelavec in štiri delaveci so se smrtnonevarno poškodovali.

* Velika eksplozija. London, 29. januarja. Iz Pekinga poročajo: Pri eksploziji v nekem skladisku v Suidunu je izgubilo 150 oseb življene. Kitajsko društvo rdečega križa je pomagalno ponesrečenec.

* Grozeča stavka na Francoskem. St. Etienne, 28. januarja. Na shodu, katerega se je udeležilo 2000 rudarjev, je bilo sklenjeno, da začne 1. marca z generalno stavko, če vladu ne ugoditi zahtevam rudarjev po minimalni mezi, Surnem delavniku in pokojnini dveh frankov.

* Na meji ustreljen. Črnovalje, 29. januarja. V Novosielci je včeraj ruska obmejna straža ustrelila nekega moža, ki je hotel s ponarejnim potnim listom prekoračiti rusko mejo. Ruska oblast noče povedati imena ustreljenega.

* Nesreča pri sankanju. Draždane, 29. jan. Na sankališču v Rohvencu so odletele sanke, na katerih je sedel lo pet oseb, iz sankališča. Neki štirindvajsetletni tehnik je bil na mestu mrtev, neka dama se je smrtnonevarno poškodovala. Na Šaškem se je včeraj zgodilo pri sankanju dvajset.

* XLI. državna loterija. C. kr. loterijsko dobrodaritveno ravnateljstvo na Dunaju priredi 41. državno loterijo za civilne dobrodelne namene in bo vlečenje 15. februarja. Kakor je posneti iz igralnega načrta, je ta državna loterija izredno bogato opremljena in nudi s svojimi 21.146 dobitki, ki se vsi izplačajo v gotovem denarju, med njimi glavni dobitki po 200.000 K, 50.000 K, 30.000 K, 20.000 kron, posebno ugodne pogoje, da se kaj zadene. Glede na to in glede na eminentno dobrodelni namen bodo te stiče državne loterije primeroma nizki ceni 4 K gotovo našle mnogo odjemalev.

* Na cesarskem dvoru je bil pri gala-dnečju na čast rojstnemu dnevu nemškega cesarja nastopni menu:

— Huitres d' Ostende; Potage Beaufort; Bouchées Persigny; Médailloons de Dick à l'Astrachan; Pièce de boeuf et filet de veau; Suprême de faisan à la Reine; Sorbet; Chapons de Styrie, salade, compote; Asperges en branches; Crème diplomate; Croustades de fromage; Glaces variées; Dessert; Champagne Moët & Chandon Impérial.

* Ravnateljstvo bolgarskega prestolonaslednika.

Dunaj, 30. januarja. Cesar je počival nadvojvodo Karla Albrechta, da ga zastopa pri poslavljavi polnoletnosti bolgarskega prestolonaslednika Borisa, ki se vrši v sredo.

* Podraženi medikamenti.

Dunaj, 30. januarja. »Wiener Zeitg.« priobčuje danes seznam medikamentov, katerim so se cene zvišale.

Poslane Pacak odloži svoj mandat.

Praga, 30. januarja. »Samostanost« poroča, da misli odložiti bivši minister Pacak svoj mandat in se odtegniti javnemu življenu.

Pater Zahradnik preseodal.

Praga, 30. januarja. Poslane pater Zahradnik, ki je bil prej član agrarnega kluba, je sedaj vstopil v klub čeških klerikalcev.

Eksplozija plinove cevi.

Praga, 30. januarja. V neki sobi namestništva je počila plinova cev, ravno ko je danes zjutraj prišel v sobo služabnik Palacký. Razneslo je celo opravo, ter Palackega težko ranilo. Vsa okna so bila izbita. Eno okno je padlo na cesto ter ranilo nekega mimoidočega. V tiskarni je nastal požar, ki so ga s težavo pogasili.

Cudna epidemija.

Praga, 30. januarja. V Šolah v Kladnem se je pojavila čudna epidemija. Stotinam otrok so izpadli lasje. Celi razredi so plešasti. Vsled tega so zaprli šole, zdravniška komisija se trudi najti vzrok te bolezni.

Trozveza.

Rim, 30. januarja. Neki turinski žurnalist se je pri raznih poslanilih informiral o razmerju Italije napram trozvezu. Vsi poslanici so si edini v tem, da je obnovitev trozvez potrebna. Poslane Valli se je baje izrazil, da bo, čim bo končana italijsko-turška vojna, trozvez še močnejša.

Lepa italijanska zdravniška znanost.

Pariz, 30. januarja. »Matin« poroča iz Marsella: Pri preiskušnji obeh 29 turških podanikov, ki jih je italijanska vlada izročila, ker so njeni zdravniki konstatirali, da so turški podaniki zdravniki, je francoska preiskovalna komisija dognala, da je med njimi pet ženjih častnikov. Kakor znano, je italijanska komisija dognala, da so vsi zdravniki, ter preglasila, da so prestali izpit z izvrstnim uspehom.

Srbke čete.

Solon, 30. januarja. Takozvana »Craa roka« se baje trudi v višnjetu »Kosov« pripraviti tla za srbske čete. Turška vlada je narocila oblasti, da naj strogo pazijo na vsako sumljivo gibanje.

Gradec, 30. januarja. Slovenci so imeli nemški nacionalni zborovanje, v katerem so se bavili s slovenskimi zahtevami, glede delaznosti deželnega zabora. Sklenili so, da ne признаjo Slovencem nobene njih zahtev. Danes dopoldne je poskusil namestnik Clary z novimi pogajanji, ki pa niso imela nobenega uspeha. Veste, da se je doselil kompromis je v nedeljo razširila korespondenca »Austria«.

Achenthal.

Dunaj, 30. januarja. Zdravnik so definitivno določili, da mora ostati grof Achenthal na Dunaju, ker bi bil za njega vsako potovanje katastrofn. Včeraj se mu je obrnilo nekoliko na bolje, vendar ni dvoma, da je njegovo zdravstveno stanje opasno. Obhajajo ga večkrat srčne slabosti. V resnih krogih so mnenja, da je njegovo življenje šteti samo še po tednih. V očigled temu dejstvu je stopilo vprašanje njegove demisije v ozadje. V uradu ga nadomestuje baron Müller. Sodi se, da bo Ahrenthal odpoklicala višja moč kakor človeška.

Dr. Ebenhoch umrl.

Dunaj, 30. januarja. Bivši minister voditelj krščanskih socijalcev dr. Ebenhoch je danes ob 12. uri 5 minut umrl vsled otrpljenja srca.

Zelezniško in mesno vprašanje.

Krečansko vprašanje.

Dunaj, 30. januarja. Tu so razširjene vesti, da se veleale po svojih poslanikih pogajajo glede sklicanja mednarodne komisije, ki naj bi definitivno rešila krečansko vprašanje. Na Dunaju dementirajo te vesti.

Obletnica prestolonaslednikove smrti.

Dunaj, 30. januarja. Danes je obletnica smrti prestolonaslednika Rudolfa. Cesar je prisostvoval ob 7. zjutraj maši posmrtnici v Schönbrunn. V kapucinskem grobišču je rakev prestolonaslednika krasno okinčana.

Bolezni bivšega češkega namestnika.

Meran, 30. januarja. Zdravstveno stanje bivšega češkega namestnika grofa Koudenhoeve je brezupno.

Proti banu.

Zagreb, 30. januarja. Tu je razširjena vest, da se vrše med pravaši in koalicijo pogajanja zaradi volilnega kompromisa. Opozicionalne stranke so hočče združiti proti noveemu režimu. Vest, ki trdi, da je precej upanja na uspeh teh pogajanj je napravila v Zagrebu in na Hrvanskem zelo ugoden vtisk. Kompromis ima namen strogoglavit teroristično politiko novega bana.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 30. januarja. Ministrski predsednik Khuen prične v prihodnih dneh, kakor se glasi njegovo pooblastilo, s pogajnji z opozicionalnimi strankami. V prihodnih dneh začne konference s Kossuthovo stranko.

Budimpešta, 30. januarja. Vlada se pogaja z Justhovo stranko glede brambne reforme ter glede ustavitev obstrukcije. Justh zahteva, da se vlaže zaveže, da najpozneje po poletnih počitnicah predloži predlog o volilni reformi, ki naj nredi volilno pravico tako, da bi imelo na Ogrskem vsaj dva milijona 600.000 ljudi volilno pravico.

Proti Nemčiji.

Petrograd, 30. januarja. Ob prijiki poseta angleških parlamentarjev v Petrogradu je govoril pri snočni slavnosti parlamentarec Benton: Angleško vojaštvo bi bilo srečno, če bi se moglo z ruskih vojakov bok ob boku bojevati proti skupnemu sovražniku! Ta govor je napravil zelo mučen vtisk, ker je bil očvidno napren proti Nemčiji.

Censtohovski prior pobegnil.

Varšava, 30. januarja. Prior censtohovskega samostana, ki je bil tudi zaplenjen v afere patra Macocha, je pobegnil v Ameriko.

Volitve v Tripolitaniji.

Carigrad, 30. januarja. Porta je naročila oblastim v Tripolitaniji, da naj izvedejo volitve v turško zbornici. Seveda je to le prazna demonstracija proti Italiji.

Zelenčica v Solum.

Kairo, 30. januarja. Egiptovski khaled je sklenil zgraditi zelenčico do Soluma. Na ta način bi bila zvezza med Evropo in Afriko znatno skrajšana.

Angleška vojna ladja pred Hodejolo.

London, 30. januarja. Angleski konzul v Hodejoli je prosil anglesko vlado, da pošlje vojno ladjo pred Hodejolo, ker hočče Italijani mesto bombardirati.

Stavke na Portugalskem.

Lizbona, 30. januarja. Stavkajoči delaveci so izdali manifest, v katerem zahtevajo, da se zopet otvorijo prostori rudniških društev ter odstavi civilni gubernator v Evori. Stavkajoči delaveci upajo, da se razširi stavka razen na Evoro tudi na Ovime, Santarem in Porto ter na več krajev v provincijah Atemtejo in Algarve. V Lizboni so konsignirali vojaštvo.

Lizbona, 30. januarja. V neki podstrešni sobi v ulici Gloria je eksplodiralo skladišče dinamitnih bomb. Ranjen ni bil nobeden.

Lizbona, 30. januarja. Stavkajoči so ustavili ves tramvajski promet. V bližini neke remize so stavkajoči razdelili z dinamitnimi bombami več tramvajskih vozov.

Rusi v Perziji.

Choi, 30. januarja. V zadnjem času so Kurdi optovljeno napadli ruske čete na poti iz Urmije v Dilma. Rusko vojaštvo je napadalec zasledovalo in jih mnogo postreljilo.

Carigrad, 30. januarja. Rusko vojaštvo je zasedlo sporno deželo ob perzijsko-turški meji. Med Rusi in Kurdi je prišlo do boja. 800 Kurdov je bilo ubitih. Porta je protestirala v Petrogradu proti prodiranju ruskega vojaštva.

Stavka.

New York, 30. januarja. V Lazuvene stavkajo delaveci. Med delavci in vojaki je prišlo do boja. 7000 stavkajočih je napadlo vojaški kordon. Trgovine so zaprte, vojaštvo je zapredlo ulice. V mestu vlada skrajni terorizem.

Polov.

Gradec, 30. januarja. V častniškem paviljonu v lazaretnej vojašnici je izbruhnil danes zjutraj v neki sobi požar. Dve sobi sta zgoreli. Gasilec se je po enournem napornem delu posrečilo požar udušiti. Nekateri častniki imajo veliko škodo, ker jim je zgorelo mnogo uniform.

Morilcev Kočevjarja Afriča.

Wels, 30. januarja. Pred tedni je bil v Steyrum umorjen Kočevjar Afrič. Kljub zasledovanju se policiji ni posrečilo dobiti morilca. Sedaj je policija v Welsu aretirala nekega Dollfussa, ki se je sumljivo gibel okrog nekega drugega Kočevjarja Trampuša. Na njegovi obleki so zaledili stare pege krvi. Sodi se, da so dobili morilca Kočevjarja Afriča.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narodno-napredne stranke. Časopis je danes najmočnejša idejna moč. Izvrševalni odbor prosi vladivo svoje somišljenike v Ljubljani, da pošiljajo redno vsak četrtek prečitane napredne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfsova ulica 10/I.) ali naj vsaj naznanijo tajništu svoje naslove. Poleg tega zbirajo krajevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

Gospodarstvo.

Prevoz avstrijskega prometnega parka. Iz Rio de Janeira je dne 28. t. m. dospela brzovajka, da je v tamošnje pristanišče srečno pripln avstrijski prometni brzoparnik »Martha Washington«. Parnik je dne 11. januarja zapustil pristanišče v Trstu, 19. januarja v Tenerifi, rabil je torej za čisto oceansko vožnjo samo 9 dni od kanarskih otokov do Brazilije. To je najkrajša doba izmed vseh doseganjih poizkusov. Vožnje so se udeležili jako visoki gostje južnoameriškega kontinenta, kakor tudi veliko število turistov za Barcelono in kanarske otoke. Poleg tega tudi veliko potnikov drugega in kakih petstotnikov tretjega razreda. Brzoparnik »Martha Washington« je prvič v letu 1912 obiskal nove medpostaje Neapelj, Barecelono in Tenerifo, katere bodo v prihodnje obiskovali vsi večji parniki »Austro-Amerikanec«. S tem si je parabrodno društvo povečalo vozno mrežo in pridobilo načinljivejša in pomembna pristanišča sredozemskega morja. — Prihodnji odplov tega prekrasnega brzoparnika bode dne 7. marca t. l. Zanimalo bude mogoče osobito one, ki se namaravajo umakniti ostremu zraku srednje v severne Evrope in jadrati v lepe solene dežele sredozemskega morja ter si poiskati razvedrila v enakomernem podnebju kanarskih otokov. Natančnejša pojasnila kakor tudi naročila prostorov daje in sprejemajo Simon Kmetec v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26.

(369)

Rmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno-napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravdne zadeve. — Pisarna bo posluvala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakšnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarsko znamko za odgovor, ako se želi odgovor v priporočenem pisanju na 35 vinarsko znamko) na: Kmetsko pisarno narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfsova ulica 10. Ob sebi umetno je da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetskim županstvom.

Poslano*)

*Afera «Hinko in Veneclav Smrekar».

Kdor me pozna, ve, da sem miroljuben, tih, blag, »ljubezljive« je zapisal kritik v »Slov. Narodu«. Ne upam si med ljudi, da ne bi bil komu v napotje. A če me kdo v enomer dreza v rebra, mi stopa na noge, zraven pa jarka in vpije, da sem »zlirkovec«, prepirljivec, ki mu ne da miru, ga lepo prosim, naj mi ne zameri, da si dovolim spregovoriti nekaj besed v odgovor, dasi nimam ne pravega časa, ne pravega veselja zan.

* Za vsebino tega spisa je vrednijoči odgovorno le toliko, kolikor dolga zakon.

Dragi g. a slavo venčani Venčislav! Umetnik ste, ki zna napraviti iz malega veliko. Is par besed, ki sem jih porabil na svojem »Opominu gledalcem za meni potrebo konstatiranje, da si nisva v nobenem sorodstvu, se vam je vendar-le posrečilo ustvariti celo veliko afro. To konstatiranje in opozarjanje kritika v slovenskih listih, naj pač si občinstvo na razliko najnih kratnih imen, vas je tako razburilo, da ste začeli zlahkulati od uredništva do uredništva, iz uredništva na policijo, in to kar po trikrat! Kaj, ko bi vam na nogo stopil? Stavim, da tečete k državnemu pravniku! —

Blag človek sem, ne bom vas tožil za odškodnino radi »danguba« pri policiji, žal mi je za vaš čas, ki ste ga potratali, da ste se »konsekventno« blamirali pri policiji!

Pravite, da zamenjava najnih imen ni lahko mogoča. »Slovenski Ilustrirani Tednik« pravi, da sem se »zhal« zamenjav. — Kaj bi se bal! Dobrinni poznavalec umotvorja ta zamenjava pač res »ni lahko mogoča«. Brez strahu pa sem konstatiral razliko imen za tiste slabovidne ljudi, ki spoznajo avtorja slik le po podpisu. Ti ljudje pa so navadno že takoljni eni v površni, da na krstna imena prav nič ne pazio. Nekdo me je že pred nekaj leti prašal, koliko sem dobil za neki portret v Gorici. Takrat nisem vedel, ali se meni sanja ali prasalen. Tisti portret ste naslikali vi.

Nadalje trdite vi in »Il. T.«, da niste razstavljali v ljubljanskih izložbenih oknih svojih slik. Odgovor: popolnoma vseeno je v tej stvari, kdo je postal vaše portrete Prešerena, Gregorčiča in Jurčiča ali vi ali uredništvo »Il. T.«! Vpoštev pride tu le dejstvo, da so bile signirane z vašim imenom (in le z začetnico vašega krstnega imena) in da so bile razstavljene.

Konstatiram, da ste slab v logiki! Konstatirate, da ste portretist, jaz pa karikaturist! Kaj karikaturist ne more biti portretist? Kaj ne delam in ne razstavljam tudi karikaturnih portretov, ki so že težje izvršljivi nego »resni«! Morebiti nisem izvršil še nobenega fotografično - podobnega portreta! Kaj ste slepi, da me ravno pred onimi tremi mojimi risbami v izložbi pri Gričarju & Mejaču etiketirate s karikaturistom? Konstatiram za vas in za druge slepe, da nisem le karikaturist (glede ne v ocenjevanju, ampak v omemilnem smislu). In te bi od danes naprej sklicevali z vso nebesko milobo obdané Madone, — zastonji, »karikaturist« Smrekar sem in ostanem na veke. V ta »ladel« so me vtaknili, in hvaležen moram biti, da mi je sploh dovoljeno, še kaj drugega rieati razen karikatur.

Pobahate se, da imate odlična priznanja kot portretist. Spet konstatiram, da ta priznanja, vsaj kolikor sem tiskanih videl v raznih kritikah, ki jih na vašo željo prepišem za novo priobčenje, — niso tako splošno lepo in polnodončna. Kar si pa sam priznate, pa naj bo le za vas veljavno.

Svoje bahanje pa obseido sami s svojimi od uredništva »Il. T.« razmnoženimi, zgoraj omenjenimi tremi portreti. Podobni so reš že zadosti, kar se pa tiče drugih kvalitet risanja, so pa tako slabci, da se ne moreto opraviti niti s kratkim časom, v katerem ste narisali Prešerena. Kaj pa vam je Prešeren naredil hidrag? Prešeren, zakaj nisi sezgal vseh svojih pesmi? Za Subicem Venčislav! Za Venčislavom pa tovarnar mila, ki hoče Prešerina vtisniti na svoje milo! Ljudje božji, kje je pjetata? Kakšne posledice! O tragika slave!

Sl. uredništvo »Ilustr. Tednika«! O g. A. P.! Prosim, navedite vsoto, ki jo stavitve, da ne napravim boljše slike Prešerena v 2 urah! Če bo vso to dosta visoka, stavo dobitim!

O g. A. P.! Kdor kaže, še niste dokazali svoje kompetence za sodbe o umotvorih! Pridite k meni po informacije drugi pot! Rad postrežem! O popolnosti svojih del tudi jaz nisem prav prepirčan, — no, če se pa celo s silo išče napak, pri zadostnej kompetenci še celo sam Michelangelo ne odide brez graje! Te pa še precej stopnji od kranjskih, v kranjskih razmerah živečih slikarjev do Michelangela!

H koncu! Skromen in nesebičen sem in ne zahtevam niti od g. Venčislava niti od sl. uredništva »Il. T.« hvalnosti za dan povod, ki sta ga prorabila za reklamo — zase.

Zahvalim lepo oba, da dasta in bosta dala v »Il. T.«. Tednik se sl. občinstvu na razpolago potrebeni ilustracijski, študijski material v avto- tudi najslabovidnejšim jasnega razločevanja med ljubezljivim Hinkom in nepriznanim Venčislavom!

Pričakujem le toliko prijaznosti od obbeh, da me odštej ne boda več silila, tratiši dragocen čas za take, — umetno napihnjene in po nepotrebnem razvlečene »afere«.

Hink Smrekar.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. januarja: Vincent Sirnik, zasebnik, 70 let, Žabjak 6. Dne 28. januarja: Ana Japelj, posestnikova hči, 1 leto, Crna vas 18. — Josip Ham, mesar, 47 let, Trnovski pristan 24. — Marija Grad, rejenka, 7 tednov, Poljanska cesta 64. — Stanko Vesel, rejenec, 2 meseca, Strelška ulica 15.

V deželnih bolnicah:

Dne 25. januarja: Juri Cotman, železniški premičar, 32 let. Dne 26. januarja: Avguštin Bogot, hlapec, 31 let. — Ivan Hrovat, tovarniški delavec, 18 let. — Josip Stalzer, delavec, 69 let.

Dne 28. januarja: Ljudomila Segula, tovarniška delavka, 30 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pastorek.

Kakor je dobro in zdravilno

navadno ribje olje samo na sebi, se vendar ne more utajiti, da ga večina ljudi, tako odrasli kakor otroci ne morejo vživati očividno zaradi njegovega duha in okusa. Scottova emulzija ribjega olja, v kateri so lastnosti in vrednosti ribjega olja s pridatki še zboljšane, vživa nasprotno včerajšnja vrednost.

Primo: samo s

znamenitost - rimbet - znak Scottova po- stopanja.

Potri gioboke žalosti, naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebrdočno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, stric in nekak gospod

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 30. januarja 1912. T. e. m. i. n.

Pšenica za april 1912 . za 50 kg 11-20

</div

Slovo.

Ner mi pri odhodu iz Peuce v Jadrjo ni bilo mogoče se osebno pojaviti pri vseh prijateljih in znancih občine črnomurske in godoviške, kljuzem tem potom vsem prestrni: Na zdravje!

U Idriji, dne 27. prosinca 1912.

St. Marel Šebenik,
e. kr. gozdar v p. in obitelji.

Tržaška tvrdka za olje išče uvedene zastopnike

za Kranjsko. — Ponudbe pod 372

"Jedilna olja" upravnštvo »Sl. Nar.

Izvežban občinski tajnik

z večletno prakso, poveljodja in godbenik,

išče primerne službe. 374

Nastopi lahko takoj. — Ponudbe na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

M. Kocjan, Sv. Petra c. 28

zdravniške izpršana 370

maserka

po metodi dr. Puchbauma in dr. Goldsterna in Fango-sanatorija na Dunaju

se cenjenim damam najtopije priporoča.

Zastopstva za Kranjsko

išče

zadna filalica svet in tavnica neprvenstvenih blagov s konfekcijo

(plahto, dožni plači i. t. d.)

Ponudniki, ki so v tej stroki že delali in so uvedeni, naj svoje ponudbe po ljeju na uprav. »Slov. Naroda« pod »Nepremičljiv«. 373

Dobra denarnica cenó!

Št. 720, vgrajena iz enega kosa mohrega gladiščega usnja in štrimi predelki, biljetinstvo predelano s žepom, 9 cm dolga, 6 cm široka. Bojše denarnica po K 1--; 2--; 3-- in višje v zalogi. Razpoljite proti posteljavi denarja naprej, pristavki so h za postinno ali po povzetju — e. kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, razpoljilnica, Most štev. 1154 (Ljubljana).

Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo gratis in franko.

Ceno posteljno perje

priporoča

Anton Polednak, Gradec, Mariahilferstr. 111

Ustanovljeno 1827.

po najnižjih cenah

Štev perje (1, kg) od K --70

Bojše poljeno. 1--20

St. perje. 2--

St. napol puh. 2--60

St. puh. 3--

Bei napol puh. 4--

Bei puh. 6--

Žima. 90

Posteljni koci od K 2--80

Posteljni vstavlji. 1--10

Blažnice. 3--

Pernice. 9--

Rdeče (ronge) odelje. 5--

Satinaste odelje. 6--70

Svilnotokotovne odelje. 8--70

Modroci iz morske trave. 9--

Ustanovljeno 1827.

po najnižjih cenah

Štev perje (1, kg) od K --70

Bojše poljeno. 1--20

St. perje. 2--

St. napol puh. 2--60

St. puh. 3--

Bei napol puh. 4--

Bei puh. 6--

Žima. 90

Posteljni koci od K 2--80

Posteljni vstavlji. 1--10

Blažnice. 3--

Pernice. 9--

Rdeče (ronge) odelje. 5--

Satinaste odelje. 6--70

Svilnotokotovne odelje. 8--70

Modroci iz morske trave. 9--

Ustanovljeno 1827.

po najnižjih cenah

Štev perje (1, kg) od K --70

Bojše poljeno. 1--20

St. perje. 2--

St. napol puh. 2--60

St. puh. 3--

Bei napol puh. 4--

Bei puh. 6--

Žima. 90

Posteljni koci od K 2--80

Posteljni vstavlji. 1--10

Blažnice. 3--

Pernice. 9--

Rdeče (ronge) odelje. 5--

Satinaste odelje. 6--70

Svilnotokotovne odelje. 8--70

Modroci iz morske trave. 9--

Ustanovljeno 1827.

po najnižjih cenah

Štev perje (1, kg) od K --70

Bojše poljeno. 1--20

St. perje. 2--

St. napol puh. 2--60

St. puh. 3--

Bei napol puh. 4--

Bei puh. 6--

Žima. 90

Posteljni koci od K 2--80

Posteljni vstavlji. 1--10

Blažnice. 3--

Pernice. 9--

Rdeče (ronge) odelje. 5--

Satinaste odelje. 6--70

Svilnotokotovne odelje. 8--70

Modroci iz morske trave. 9--

Ustanovljeno 1827.

po najnižjih cenah

Štev perje (1, kg) od K --70

Bojše poljeno. 1--20

St. perje. 2--

St. napol puh. 2--60

St. puh. 3--

Bei napol puh. 4--

Bei puh. 6--

Žima. 90

Posteljni koci od K 2--80

Posteljni vstavlji. 1--10

Blažnice. 3--

Pernice. 9--

Rdeče (ronge) odelje. 5--

Satinaste odelje. 6--70

Svilnotokotovne odelje. 8--70

Modroci iz morske trave. 9--

Ustanovljeno 1827.

po najnižjih cenah

Štev perje (1, kg) od K --70

Bojše poljeno. 1--20

St. perje. 2--

St. napol puh. 2--60

St. puh. 3--

Bei napol puh. 4--

Bei puh. 6--

Žima. 90

Posteljni koci od K 2--80

Posteljni vstavlji. 1--10

Blažnice. 3--

Pernice. 9--

Rdeče (ronge) odelje. 5--

Satinaste odelje. 6--70

Svilnotokotovne odelje. 8--70

Modroci iz morske trave. 9--

Ustanovljeno 1827.

po najnižjih cenah

Štev perje (1, kg) od K --70

Bojše poljeno. 1--20

St. perje. 2--

St. napol puh. 2--60

St. puh. 3--

Bei napol puh. 4--

Bei puh. 6--

Žima. 90

Posteljni koci od K 2--80

Posteljni vstavlji. 1--10

Blažnice. 3--

Pernice. 9--

Rdeče (ronge) odelje. 5--

Satinaste odelje. 6--70

Svilnotokotovne odelje. 8--70

Modroci iz morske trave. 9--

Ustanovljeno 1827.

po najnižjih cenah

Štev perje (1, kg) od K --70

Bojše poljeno. 1--20

St. perje. 2--

St. napol puh. 2--60

St. puh. 3--

Bei napol puh. 4--

Bei puh. 6--

Žima. 90

Posteljni koci od K 2--80

Posteljni v